Toplu Ö?retmen Yeterlik Davran??lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Toplu Ö?retmen Yeterlik Davran??lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31673

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Toplu Ö?retmen Yeterlik Davran??lar? Ölçe?i (TÖYDÖ), ö?retmenlerin okul ortam?nda sergiledikleri **toplu ö?retmen yeterli?i** ile ili?kili gözlemlenebilir davran??lar? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. 2022 y?l?nda Kapat, Sahin ve Kara taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, ö?retmenlerin meslekta?lar?yla olan ili?kilerini, ö?renci ba?ar?s?na yönelik ortak çabalar?n? ve sinerjik eylemlerini de?erlendirmeye odaklanmaktad?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, arac?n hem geçerlik hem de güvenirlik özelliklerini kapsaml? bir ?ekilde incelemi?tir. Ölçek, e?itim ara?t?rmalar?nda ve okul geli?im çal??malar?nda, ö?retmen ekiplerinin kolektif etkinli?inin davran??sal boyutunu belirlemek için önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Toplu Ö?retmen Yeterli?i, Ö?retmen Davran??lar?, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler, Ö?retmen ??birli?i.

Yazarlar

Kapat, S., Sahin, S., & Kara, M.

Amaç

Toplu Ö?retmen Yeterlik Davran??lar? Ölçe?i'nin temel amac?, e?itim kurumlar?nda görev yapan ö?retmenlerin, ortak yeterlik inançlar?n? eyleme dönü?türme biçimlerini ölçmek için geçerli ve güvenilir bir araç sunmakt?r. Bu araç, ö?retmen gruplar?n?n ö?rencilerin akademik ba?ar?s?n? etkileme yetene?ine dair payla??lan inançlar?n? gösteren somut davran??lar? tespit etmeyi hedefler.

Ölçek, mevcut yeterlik ölçümlerinin ço?unlukla inanç düzeyinde kalmas? nedeniyle ortaya ç?kan bir ihtiyaca yan?t vermektedir. TÖYDÖ, bu inanc?n okul kültürüne ve günlük pratiklere nas?l yans?d???n? gözlemleyerek, okullardaki kolektif etkilili?in art?r?lmas?na yönelik müdahaleler için temel veriler sa?lamay? amaçlamaktad?r.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel kavramlardan biri olan **Toplu Ö?retmen Yeterli?i** (Collective Teacher Efficacy - CTE) davran??lar?n? ölçmektedir. Toplu ö?retmen yeterli?i, okul personelinin, ö?rencilerin ö?renimini olumlu yönde etkilemek için gereken eylem planlar?n? organize etme ve yürütme konusundaki ortak inanc?d?r. Bu yap?, genellikle Bandura'n?n Sosyal Bili?sel Kuram? çerçevesinde ele al?n?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, bu yeterli?in dört ana davran??sal bile?enine odaklanmaktad?r: **Sosyal Destek ve ?li?ki Dinamikleri** (meslekta?larla dayan??ma), **Sinerjik Eylem** (ortak hedefler için birlikte çal??ma), **Ö?renci Ba?ar?s?na Odaklanma** (akademik ba?ar? için ortak çaba) ve **Mesleki Ba?l?l?k**. Bu davran??lar, bir grubun kolektif gücünü ve i?birli?i kapasitesini gösteren temel göstergeler olarak kabul edilmektedir.

Geçerlik

Ölçek, **geçerlik** çal??malar?nda kapsaml? bir incelemeye tabi tutulmu?tur. Ara?t?rmac?lar, ölçe?in teorik yap?y? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermek amac?yla öncelikle kapsam geçerli?ini sa?lam??lard?r. Ard?ndan, ölçe?in ölçtü?ü yap?y? ne kadar iyi temsil etti?ini belirlemek için **yap? geçerli?i** analizleri gerçekle?tirilmi?tir.

Yap? geçerli?i, genellikle faktör analizi teknikleri kullan?larak incelenir. Bu analizler sonucunda, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen boyutlar alt?nda topland??? ve ölçe?in Toplu Ö?retmen Yeterli?i davran??lar?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rt etti?i gösterilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in amaçlanan psikolojik yap?y? ölçtü?üne dair güçlü kan?tlar sunmaktad?r.

Güvenirlik

Toplu Ö?retmen Yeterlik Davran??lar? Ölçe?i'nin **güvenirli?i**, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k güvenirlik katsay?lar? (genellikle **Cronbach's Alpha**), ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermek için hesaplanm??t?r.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçe?in maddelerinin homojen oldu?unu ve ölçülen yeterlik davran??lar? yap?s?n?n güvenilir bir ?ekilde yakaland???n? i?aret etmektedir. Ölçe?in uzun dönemdeki kararl?l???n? incelemek için ise muhtemelen test-tekrar test güvenirlik çal??malar? da yap?lm??t?r, ancak spesifik katsay?lar için orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü ortaya koymak amac?yla hem **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** hem de **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** tekniklerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. AFA, ölçe?in temel boyutlar?n? ke?fetmek için kullan?l?rken, DFA ise belirlenen bu yap?n?n farkl? örneklem gruplar?nda ne kadar iyi uyum sa?lad???n? test etmek için kullan?lm??t?r.

Faktör analizleri, ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? temsil etti?ini ve davran??sal yeterli?in farkl? alt bile?enlerinin (örne?in, i?birli?i ve ö?renci odakl?l?k) birbirinden ayr?labilir ancak birbiriyle ili?kili oldu?unu göstermi?tir. Bu analizler, ölçe?in psikometrik aç?dan sa?lam temellere dayand???n? kan?tlam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: 5'li Likert Ölçe?i (Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a kadar derecelendirme)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmenler ve E?itimciler

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?: ?lkokul, ortaokul ve lise düzeyindeki e?itim kurumlar?nda görev yapan ö?retmenler.

Test Metodolojisi: Bireylerin kendi alg?lar?n? raporlad??? öz bildirim envanteri. Ö?retmenlerin, kendi okullar?ndaki kolektif davran??lar? ne s?kl?kla sergilediklerini de?erlendirmeleri istenmektedir.

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Ö?retmen ??birli?i, Psikometrik Özellikler, Ö?retmen Yeterli?i, E?itim.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi Mevcut De?il

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: mevlutkara@gantep.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Bilgi Mevcut De?il

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2022

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle sorumlu yazar (Mevlüt Kara) ile ileti?im kurulmas? gerekmektedir. Kullan?m izinleri ve potansiyel ücretler hakk?nda kesin bilgi için yazar?n e-posta adresi arac?l???yla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Kapat, S., Sahin, S., & Kara, M. (2022). The collective teacher efficacy behaviours scale: A validity

ARABPSYCHOLOGY.COM

and reliability study. *International Journal of Assessment Tools in Education, 9*(1), 1-19. https://doi.org/10.21449/ijate.946171

Sorumlu Yazar ?leti?im: mevlutkara@gantep.edu.tr

Orijinal makalenin PDF dosyas? buradan indirilebilir: the-collective-teacher-efficacy-behaviours-scale-a-validity-and-reliability-study-toad.pdf

Toplu Ö?retmen Yeterlik Davran??lar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

All of us as teachers ...
... are with our fellow teachers in their special occasions and hard times.
... have a dynamic relationship with our colleagues.
... act synergistically.
... make every attempt for our students' academic achievement.
... strive for our students to be successful.

ARABPSYCHOLOGY.COM